

LÆRERVEJLEDNING

Podcasten
Skurvognen

Fag/fagområde

Træfagenes byggeuddannelse

Målgruppe

Podcasten er udviklet til elever på træfagenes byggeuddannelse på GF2, men kan også benyttes på både GF1 og hovedforløbene, hvor det giver mening at inddrage de enkelte episoder.

Om forløbet

Byggepladsen er det grundlæggende tema i denne podcast, og i løbet af fire episoder bliver eleverne klogere på, hvad man skal kunne som medarbejder på en byggeplads med særligt fokus på sikkerhed og affaldshåndtering - både her og nu, men også i et fremtidigt bæredygtigt perspektiv.

Karsten Jepsen Friis og Rasmus Borg Svane Beck fra Hansenberg henvender sig direkte til lærlingene, opsøger og går i dialog med forskellige repræsentanter fra tømrerfaget, så eleverne får et konkret indblik i livet på en byggeplads. Gode historier fra skurvognen eksemplificerer det faglige indhold i alle episoderne.

Temaer

Podcasten består af følgende episoder, der behandler hvert sit tema:

- Byggepladsen
- Sikkerhed
- Affaldshåndtering på byggepladsen
- Fremtidens bæredygtige byggeplads

Grundbogen

Podcasten skal ses i sammenhæng med web- og grundbogen [Tømrerbogen](#) fra Praxis. Tre af de fire episoder tager udgangspunkt i et kapitel fra grundbogen, mens det fjerde tema, bæredygtighed, endnu ikke er beskrevet som et selvstændigt kapitel i bogen.

I grundbogen er der adgang til diverse opgaver, illustrationer og uddybende forklaringer, som understøtter elevernes arbejde med flere af de faglige områder, der er i fokus i de enkelte podcastepisoder. I bogen finder du også evaluerende spørgsmål, som kan være med til at sikre, at eleverne opnår den fornødne viden om emnet.

Overordnet afvikling af forløbet

1) Følgende link til podcasten sendes til eleverne:

<https://videnscenterportalen.dk/ciu/katalog/podcast-til-toemrerelever-skurvognen>

Eleverne lytter til podcasten som lektie og forud for undervisningen. Gør gerne eleverne opmærksomme på de opgaver, de efterfølgende skal arbejde med, så de ved, hvad de skal være særligt opmærksomme på under lytningen.

2) Konkret klasseundervisning om lærlingenes fremtidige arbejdsplads. Hertil er der fire korte lydclip fra episoderne, som kan afspilles på klassen som optakt til dialog, diskussion og opgaver. De korte lydclip finder du [her](#).

3) På klassen kan eleverne arbejde med de forskellige elevinvolverende opgaver i Tømrebogen.

4) Afrund gerne undervisningen med at undersøge grundbogen for yderligere viden om temaet.

5) Til testskoler: Podcasten er i gang med at blive testet i projektet "Den didaktiske podcast", hvor elever giver feedback på, hvordan det er at lære via podcast. Hvis din skole er med som testskole, skal du i slutningen af undervisningsforløbet huske at udlevere et spørgeskema til eleverne. Link til spørgeskemaet ligger i dokumentet "Test-Køreplan" i kanalen Testskoler i Microsoft Teams.

I det følgende beskrives de enkelte episoder. Se de opfyldte læringsmål for hver episode bagerst i lærervejledningen.

Episode 1: Byggepladsen

I denne episode fortæller podcastværterne, **Rasmus og Karsten**, hvad en byggeplads helt grundlæggende er, og at man som læring kan komme ud på mange forskellige byggepladser. Der er store og små byggepladser, mange forskellige faggrupper at samarbejde med, og regler man skal kende.

De møder byggepladsleder, **Daniel Raun**, der fortæller om sikkerhed, logistik og hans forventninger til en lærling.

Lydklip

Teaseren giver et hurtigt indblik i episodens emne og kan bruges som et konkret opgaveoplæg til eleverne med emnet: *Hvad siger bygningsreglementet om byggepladsen?* Find lydklip fra episoden [her](#).

Eleven får indsigt i

- Bygningsreglementet og de tre vigtigste regler for arbejdet på byggepladsen
- Byggepladslederens planlægning af en byggeplads og forventninger til en lærling
- Lærlingens eget ansvar på en byggeplads, og hvad man skal være opmærksom på

Grundbogen

Episoden relaterer sig til afsnit 6.3, Byggepladsen, i Tømrbogen.

Især underafsnittene *Byggepladsindretning*, *Oversigtstegning*, *Køre- og adgangsveje* og *Orden og ryddelighed* er relevante i denne sammenhæng, da de har fokus på sikkerhed, og hvordan god planlægning og indretning kan være med til at begrænse risikoen for skader og ulykker.

Episode 2: Sikkerhed

I denne episode handler det om sikkerhed på byggepladsen. **Karsten** og **Rasmus** guider eleven igennem lederens ansvar og lærlingens eget ansvar for at passe på sig selv, fx ved hjælp af personlige værnemidler.

Helle Jonassen, tilsynsførende i Arbejdstilsynet, fortæller om, hvad en APV er, og hvad en lærling kan bruge den til.

Lydklip

Teaseren giver et hurtigt indblik i episodens emne og kan bruges som et konkret opgaveoplæg til eleverne med emnet: *Hvad er sikkerhed på arbejdspladsen, eget ansvar, personlige værnemidler og en APV?* Find lydklip fra episoden [her](#).

Eleven får indsigt i

- Krav til sikkerhed på byggepladsen
- Personlige værnemidler
- Arbejdstilsynets funktion og rolle
- Arbejdspladsvurdering (APV)

Grundbogen

Episoden relaterer sig til Tømrebogens afsnit 6.3.9: Sikkerhed på byggepladsen og APV samt 6.3.10: Trivsel på byggepladsen.

Desuden er der et nyt afsnit under udvikling, som er relevant i denne sammenhæng. Afsnittets titel er Arbejdsmiljø og forventes at ligge klar i Tømrebogen senest 1. oktober 2021. Det tager udgangspunkt i renoveringsopgaver og har disse underafsnit: *Personlig sikkerhed (værnemidler, sammenstyrtning, ergonomi)* og *Farlige stoffer (PCB, asbest, bly)*. Underafsnittene kan findes frem ved at bruge søgefunktionen i Tømrebogen.

Episode 3: Affaldshåndtering på byggepladsen

Affald er ikke længere bare affald. Det er nødvendigt at fokusere på, hvor affaldet kommer fra, hvordan vi kommer af med det på forsvarlig vis eller genbruger det. I episoden er der fokus på affald i et miljømæssigt perspektiv, og hvordan man som lærling kan bidrage til at forandre og forbedre.

Jørgen Frederiksen, miljøkonsulent i firmaet **Marius Pedersen**, giver eksempler på, hvordan de håndterer og genanvender affald.

Lydklip

Teaseren giver et hurtigt indblik i episodens emne og kan bruges som et konkret opgaveoplæg til eleverne med emnet: *Hvilke affaldstyper har vi på byggepladsen, og hvordan kan de genbruges?* Find lydklip fra episoden [her](#).

Eleven får indsigt i

- Forskellige typer af affald, herunder deponi
- Genbrug: Cradle to cradle
- Værdien af skrald

Grundbogen

Episoden relaterer sig til afsnit 6.3.6, Byggeaffald, i Tømmerbogen, der netop har fået nyt indhold. Det nye indhold omhandler blandt andet, hvad bygge- og anlægsaffald er, hvordan det bortskaffes, hvordan det kan håndteres mere ansvarligt, og hvem der er ansvarlig for håndteringen. Desuden beskrives det kort, hvilke regler der er for sortering og aflevering af byggeaffald.

Episode 4: Fremtidens bæredygtige byggeplads

I denne episode bliver eleven klogere på det meget omtalte begreb bæredygtighed. Hvordan er det opstået, hvorfor og hvad betyder det for en lærling på en byggeplads, både nu og i fremtiden?

Arkitekt **Mikkel Poulsgård Klingsten** fortæller om bæredygtige materialer, og hvilke krav samfundet stiller til den bæredygtige omstilling - en omstilling som lærlingen bliver en meget stor del af.

Lydklip

Teaseren giver et hurtigt indblik i episodens emne og kan bruges som et konkret opgaveoplæg til eleverne med emnet: *Hvad vil det sige at tænke CO2-reduktion ind i et byggeri, og hvordan kan man gøre det?* Find lydklip fra episoden [her](#).

Eleven får indsigt i

- Reducering af CO2-aftryk.
- Bæredygtige materialer
- Byggeteknik og bæredygtighed
- Biomasseprodukter

Grundbogen

Der er endnu ikke noget selvstændigt kapitel om bæredygtighed i Tømrerbogen, men der findes meget om emnet på nettet. For at hjælpe eleverne på vej, anbefaler vi, at du henviser dem til nogle sider, der matcher netop din undervisnings fokus på bæredygtighed.

Skoler, der har købt adgang til disse to iPraxisforløb, kan evt. finde inspiration, ny viden og links til oplysende internetsider i dem:

- [Byg genialt af genbrug](#)
- [Byg bæredygtigt og red verden](#)

Fagmål

Episoden om Byggepladsen relaterer sig til følgende kompetencemål:

Ved at lytte og arbejde med de tilhørende afsnit i grundbogen, har eleven mulighed for at tilegne sig viden inden for flg. læringsmål jf. [bekendtgørelsen](#) § 3

Stk. 2.8 Regler for sortering og bortskaffelse af byggeaffald

Stk. 4.3 Samarbejde med andre om løsning af opgaver, herunder samarbejde med de forskellige faggrupper i bygge- og anlægsbranchen

Stk. 4.5 Varetage egen og andres sikkerhed i kendte arbejdssituationer

Episoden om Sikkerhed relaterer sig til følgende kompetencemål:

Ved at lytte og arbejde med de tilhørende afsnit i grundbogen, har eleven mulighed for at tilegne sig viden inden for flg. læringsmål jf. [bekendtgørelsen](#) § 3

Stk. 2.9 Gældende sikkerhedsregler i forbindelse med udførelse af arbejdsopgaver

Stk. 2.10 Forebyggelse af arbejdsbetingede belastningslidelser samt fysisk, kemisk-biologisk og psykosocialt arbejdsmiljø

Stk. 2.11 Håndtering af farlige stoffer

Stk. 2.12 Indholdet i en APV

Stk. 3.7 Identifikation af farer og ulykker før løsning af opgaver

Stk. 3.8 Brug af kroppen i forskellige arbejdsstillinger, bevægelser og arbejdsgange og valg heraf med henblik på at forebygge belastninger

Stk. 4.5 Varetage egen og andres sikkerhed i kendte arbejdssituationer

Episoden om Affaldshåndtering på byggepladsen relaterer sig til følgende kompetencemål:

Ved at lytte og arbejde med de tilhørende afsnit i grundbogen, har eleven mulighed for at tilegne sig viden inden for flg. læringsmål jf. [bekendtgørelsen](#) § 3

Stk. 2.8 Regler for sortering og bortskaffelse af byggeaffald

Stk. 3.9 Sortering og bortskaffelse af byggeaffald

Episoden om Fremtidens bæredygtige byggeplads relaterer sig til følgende kompetencemål:

Ved at lytte og arbejde med de tilhørende afsnit i grundbogen, har eleven mulighed for at tilegne sig viden inden for flg. læringsmål jf. [bekendtgørelsen](#) § 3

Stk. 2.7 Principper for bæredygtigt byggeri

Stk. 4.4 Anvende innovative metoder i opgaveløsning

Vil du vide mere om podcast i undervisningen?

Ønsker du at vide mere om podcastmediets muligheder og begrænsninger, så har CIU fået Peter Holmboe, lektor ved UC Syd, til at lave en vidensopsamling omkring podcast i undervisningen: Hvad virker, og hvad virker ikke? I tre videoer fortæller Peter om historien bag podcasting, hvordan du kan bruge podcast i undervisningen, og hvad du ifølge forskningen bør være opmærksom på. Se mere [her](#).

Om podcasten

Podcasten er udviklet som led i CIU's projekt "[Den didaktiske podcast](#)". I projektet udvikles der podcast til flere hovedområder på EUD i samarbejde med lærere og elever fra erhvervsskoler og flere forlag, herunder Praxis. Projektet er støttet af Region Syddanmark.